

Methodology for Assessing Procurement System (MAPS) of the Organization of Economic Co-operation and Development (OECD).

The public procurement methodology involves the actions of their participants at certain stages, which cover the so-called "public procurement lifecycle", which is why a lot of control and analytical work is needed to improve the efficiency of public procurement. Given the globalization of the economy, a comparative analysis of the procedures of their implementation with the corresponding systems of other countries of the world should become an important component of the evaluation of public procurement effectiveness. The results of such benchmarking identify areas of risk, and relevant information can be used to develop recommendations and proposals to improve the efficiency of the public procurement system.

References

1. Kaufmann, D. (2005). Back to Basics - 10 Myths About Governance and Corruption. Finance and Development. September 2005. Volume 42. Number 3. <https://www.imf.org/external/Pubs/FT/fandd/2005/09/basic.htm>.
2. World Bank Group. (2015). Benchmarking Public Procurement 2015: Assessing Public Procurement Systems in 77 Economies. Washington, DC: World Bank. <http://bpp.worldbank.org/reports>.
3. World Bank Group. (2016). Benchmarking Public Procurement 2016: Assessing Public Procurement Systems in 77 Economies. Washington, DC: World Bank. <http://bpp.worldbank.org/reports>.
4. World Bank Group. (2016). Doing Business 2017. Washington, DC: World Bank. DOI: 10.1596/978-1-4648-0948-4.
5. World Bank Group. (2017). Benchmarking Public Procurement 2017: Assessing Public Procurement Regulatory Systems in 180 economies. Washington, DC: World Bank. <http://bpp.worldbank.org/reports>.
6. World Bank Group. (2019). Doing Business 2020. Washington, DC: World Bank. DOI:10.1596/978-1-4648-1440-2.

Волчкова Г. К.

к.е.н., старший викладач кафедри економічної теорії, маркетингу
та економічної кібернетики
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький

СОЦІАЛЬНИЙ ТА ЕКОЛОГІЧНИЙ КАПІТАЛ: ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК І ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ

Прогресивність та цивілізованість суспільства у третьому тисячолітті відображає його колективну спроможність турбуватися про екологічну безпеку населення різних регіонів світу, збереження та відновлення екологічного капіталу як окремих територій, так і планети загалом.

В сучасних умовах забезпечення екологічнобезпечного суспільства потребує окремого зосередження на проблемних соціальних чинниках

формування екологічної відповідальності суспільства за розв'язання екологічних проблем. Йдеться про згуртованість і взаємну довіру членів суспільства, яка може стати важелем у вирішенні багатьох актуальних проблем, зокрема екологічних.

З початком процесів перебудови в Україні активізувалися наукові дослідження екологічного капіталу. Таким капіталом називають, як правило, природні ресурси країни, як поновлювані, так і не відновні, переважна більшість яких не має технологічних еквівалентів або інших заміників [1]. Більш вдале визначення запропонували А. Неверов, І. Деревяго та Д. Неверов, розуміючи під екологічним капіталом «вартість запасу ресурсів екосистем, здатних відтворювати (зберігати) екологічну рівновагу та пов'язані із ним екологічні блага» [2].

Між тим наукові пошуки вкрай рідко торкалися таких важливих передумов формування екологобезпечного суспільства, як екологічна та соціальна відповідальність громадян і громад, взаємозв'язок екологічного та соціального капіталу (під соціальним капіталом розуміємо соціальні зв'язки, побудовані на довірчих відносинах [3; 4]).

Економічний розвиток країн світу, що будується на поширенні вертикальних і горизонтальних соціальних зв'язків у системі господарювання, довірчих відносин у межах окремих корпорацій та близьких інтересів роботодавців і найманих працівників щодо нарощування прибутків, часто призводить до зменшення екологічного капіталу, загрожуючи різноманітними екологічними катастрофами в різних регіонах світу.

Міркуючи в такому сенсі, стає зрозумілою залежність між екологічним та соціальним капіталом, виявлена в результаті обробки даних світової статистики щодо впливу різних видів капіталу – фізичного (ПФК), людського (ПЛК), соціального (ПСК) та екологічного (ПЕК) – на національний капітал (ПНК) та показники ВВП різних країн (в якості вихідної бази було взято концепцію розгляду капіталу в узагальненій формі як суми фізичного, людського, соціального, демографічного, культурного, фінансового, природного капіталів, якої дотримуються багато науковців, зокрема І. Орлов, В. Бушуєв, В. Голубєв [5], та яка підтверджена статистичними даними різних країн світу).

Залишаючи поза межами даного розгляду взаємовплив фізичного (ПФК), людського (ПЛК), соціального (ПСК) та екологічного (ПЕК) капіталів на національний капітал (ПНК) та показники ВВП країн, зосередимо увагу на екологічному капіталі та його взаємозв'язках із капіталом соціальним.

Відповідно до даних таблиці 1, екологічний капітал (ПЕК) в Україні у розрахунку млн. дол. на одну людину є навіть більшим, ніж у Канаді, Швеції, Австралії, Росії, Норвегії тощо.

Використовуючи регресійний аналіз, виведено залежність екологічного капіталу (ПЕК) від приведених значень соціального капіталу (ПСК):

$$\text{ПЕК} = -0,0043 \cdot \text{ПСК} + 0,9441 \quad (1),$$

тобто, за нашими оцінками, збільшення соціального капіталу у глобальному вимірі призводить до зменшення екологічного капіталу.

Таблиця 1

**Приведений національний капітал країн світу,
млрд. дол. США на одну людину (фрагмент)***

Країни світу	ПНК	ПФК	ПЛК	ПСК	ПЕК	ВВП
	млн. дол. на одну людину					дол. на одну особу
1	2	3	4	5	6	7
Чад	1,098	0,024	0,613	0,000	0,461	1236
Гвінея	2,628	0,017	0,728	0,422	1,461	573
...
Австралія	3,663	0,856	1,237	1,096	0,474	68219
Швеція	3,683	0,847	1,252	1,177	0,406	58491
Канада	3,650	0,890	1,226	1,327	0,206	50398
США	4,158	1,081	1,201	1,33	0,545	54597
Німеччина	4,031	0,836	1,235	1,358	0,601	47590
Коста-Ріка	4,496	0,252	1,234	1,435	1,575	10083
Росія	2,656	0,361	0,628	1,452	0,215	12926
Норвегія	4,224	1,22	1,251	1,472	0,281	97013
Італія	4,277	0,697	1,312	1,496	0,772	35823
Японія	4,177	0,775	1,060	1,506	0,836	36332
Чехія	3,834	0,574	1,098	1,59	0,573	19563
Україна	3,139	0,161	0,824	1,650	0,504	3055

*Фрагмент таблиці містить скорочений перелік країн; тут і далі ПНК – приведений національний капітал, ПФК – приведений фізичний капітал, ПЛК – приведений людський капітал, ПСК – приведений соціальний капітал, ПЕК – приведений екологічний капітал (у млн. дол. США на одну особу за даними 2015 р.); наведена інформація відображає результати оцінювання складових національного капіталу за джерелом [5, с. 138–139].

Пояснення такої залежності полягає в тому, що сьогодні соціальний капітал (соціальні зв'язки, довіра, що об'єднують людей у спільній виробничій діяльності) поки спрацьовує переважно заради економічних інтересів, часто нехтуючи інтересами екологічними. Зрозуміло, що означена тенденція є небезпечною і потребує зламу. Більш детальний аналіз на прикладі окремих високорозвинених країн показує лише поодинокі винятки із такої загальної тенденції, що дозволяє зберігати екологічний капітал завдяки нарощуванню громадянської активності та взаємодії соціальних партнерів у збереженні природних ресурсів.

Викладене дозволяє зробити висновок, що незалежно від рівня розгляду проблеми (регіонального або глобального) настав час зрозуміти, що екологічна безпека, екологічний капітал стає все більш залежним від здатності людей бути відповідальними та згуртованими у питаннях екологічної безпеки. Слід усвідомити, що прогресивний розвиток суспільства, подолання гострих соціально-економічних проблем в сучасному світі не може відбуватися за межами екосистеми.

Взаємозв'язок соціального і екологічного капіталу має бути гармонійним, а не руйнівним. У цьому сенсі вважаємо за необхідне формування соціального капіталу нової, прогресивної якості, який би спрацьовував на відновлення природних ресурсів, збереження та накопичення екологічного капіталу, запобігання небезпечних екологічних наслідків. Тому перспективи подальших досліджень полягають у розробці механізмів формування екологобезпечного суспільства на основі формування згуртованості і довірчих відносин, орієнтованих на досягнення екосоціальної безпеки та збереження екологічного капіталу країни.

Літератури

1. What is environmental capital? / Law dictionary. – Режим доступу: <http://thelawdictionary.org/environmental-capital/>.
2. Экологический капитал: содержание и теория воспроизводства / А. В. Неверов, И. П. Деревяго, Д. А. Неверов // Механізм регулювання економіки. – 2010. – Т. 1. – № 3. – С. 32–45.
3. Семикіна М.В., Волчкова Г.К. Оцінка взаємозв'язку соціального капіталу з розвитком національної економіки / М. В. Семикіна, Г. К. Волчкова // Інноваційна економіка. – 2015. – № 4. – С. 5–12.
4. Semykina M. V., Volchkova G. K., Belyak T. A. Corporate culture's development as a prerequisite for the accumulation of social capital / M. V. Semykina, G. K. Volchkova, T. A. Belyak // Economics and Management: Challenges and Perspectives: Collection of scientific articles. – «East West» Association for Advanced Studies and Higher Education GmbH, Vienna, Austria, 2015. – P. 98–103.
5. Бушуєв В. В., Голубев В. С., Орлов И. Б. Введение в системную теорию капитала / В. В. Бушуев, В. С. Голубев, И. Б. Орлов. – М. : ЛЕНАНД, 2016. – 176 с.

Грінка Т. І.

кандидат економічних наук, доцент
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ДЕРЖАВА ТА УКРАЇНСЬКИЙ БІЗНЕС: ВЗАЄМОДІЯ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Питання державної підтримки завжди хвилювало українських бізнес. Найчастіше бракує спільного розуміння проблеми та консенсусу між основними зацікавленими сторонами (підприємцями, державою та експертами). У результаті нечасто вдається побудувати фахове обговорення, яке базувалося б на розумінні справжніх потреб бізнесу (визначених на основі опитувань), законодавчого регулювання державної допомоги (Закон «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» 2014 р., «Роз'яснення з питань